

Sandvikens Kommun

BJÖRKPARKENS FÖRSKOLA

LIKABEHANDLINGSPLAN

Rutiner och Dokumentation

Björkparkens förskola

2017-2018

Björkparkens plan mot diskriminering och kränkande behandling

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskola 1-5 år

Ansvariga för planen: Förskolechef Marie Bergquist

Vår vision:

Alla barn på förskolan ska känna sig trygga. Ingen på förskolan ska utsättas för diskriminering eller kränkande behandling.

Planen gäller från 2017- 12-01

Planen gäller till 2018 - 11-30

Barnens delaktighet:

Barnen ska i samtal och diskussioner prata om kamratskap och medbestämmande. Vi pratar med barnen om rättigheter och skyldigheter och respekt för andras åsikter. Vårt arbete bygger på lyhördhet för barnens åsikter, att deras delaktighet är viktig i arbetet på förskolan.

Vårdnadshavarnas delaktighet:

Vårdnadshavare involveras årligen i arbetet genom att i enkäter och vid barnens utvecklingssamtal få tillfälle att framföra sina åsikter. Förskolan har även ett föräldrasamråd som har inplanerade möten två gånger per termin.

Personalens delaktighet:

Alla är delaktiga i kartläggningar och i arbetet med förskolans plan. Förskollärarna läser relevant litteratur för att öka kunskapen och medvetenheten om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Förskolechef och förskollärare är ansvariga för att arbetet med att motverka diskriminering och kränkande behandling hela tiden utvecklas. Planen följs upp kontinuerligt vid arbetsplatsträffar och utvecklingsdagar enligt förskolans års hjul.

Förankring av planen: I samtal med barnen talar vi om trivsel, trygghet och kamratskap samt konfliktlösning. Planen förankras hos personalen vid utarbetningen av planen samt vid uppföljning och analys kontinuerligt under året. Planen aktualiseras vid första utvecklingsdagen på varje termin. Hos vårdnadshavare förankras planen vid föräldramöte och vid utvecklingssamtal. Den finns att läsa på Björkparkens informationssida på nätet samt på förskolan.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats: Utvärdering av likabehandlingsplanen skedde i samband med förskolans kvalitetsredovisning, på utvecklingsdagar i maj. Vi utvärderade de förebyggande åtgärderna och målen i likabehandlingsplanen genom att följa upp och analysera observationer och barnintervjuer som gjordes flera gånger under året.

Vårdnadshavares synpunkter på förskolans likabehandlingsarbete synliggjordes i den årliga brukarenkäten. Dessa synpunkter diskuterades vårdnadshavare och förskollärare sedan på utvecklingssamtalen.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan: Alla förskollärare och förskolechefen på Björkparkens förskola. Barnen har deltagit genom att svara på intervjufrågor om trivsel och kamratskap. Vårdnadshavare har svarat på frågor i den årliga brukarenkäten.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan: ?? Vi har använt ett tematiskt arbetssätt med ”känslor” som sträckte sig över längre tid vilket gjorde att vi såg i observationer att barnen fick förståelse för begreppen och kunde använda dem i samspel med andra. Att Stegvis- materialet använts kontinuerligt har lett till att barnen blivit medvetna om kamratskap, tränats i socialt samspel och om hur man är en bra kompis. Detta visade sig i barnintervjuerna om trivsel och kamratskap.

Genom att förskollärarna uppmärksammat kränkningar/okamratligt beteende genast har okamratliga tendenser bland barnen minskat betydligt och kränkningar utifrån etnisk tillhörighet och funktionsnedsättning har upphört.

Årets plan ska utvärderas senast: 2018-06-30

Beskriv hur årets plan ska utvärderas: Utvärdering av planen sker vid ädelutvärderingar enligt årshjul och samband med förskolans kvalitetsredovisning under rubriken normer och värden. Hela arbetslaget på Björkparkens förskola samt förskolechef deltar vid utvärderingen. Utvärderingen ska påvisa hur planen har fungerat i verksamheten. Förskolechefen ansvarar för att följa upp uppsatta mål vid utvecklingssamtal och arbetsutvärdering. Vid utvecklingssamtal med vårdnadshavare, höst- och vår termin ska det dokumenteras att handlingsplanen har diskuterats. Uppföljning sker vid utvärdering av planen.

Ansvarig för att årets plan utvärderas: Förskolechefen samt förskollärarna på Björkparkens förskola

Främjande insatser

Namn: Främja likabehandling oavsett kön.

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck och Sexuell läggning

Mål och uppföljning: Barnen ska få möjlighet att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller.

Alla föräldrar ska känna trygghet i att förskolan kontinuerligt arbetar för att pojkar och flickor ges lika stort inflytande och utrymme i verksamheten.

Arbetet följs upp enligt systematiska kvalitetsarbetet, se årshjulet, samt vid utvecklingsdagar.

Insats: I samlingar se till att alla barn får tillfälle att uttrycka sig.

Vi pratar om alla människors lika värde.

Vi arbetar med stegvis-materialet för att barnen ska få utveckla sin empatiska förmåga.

Ansvarig: I samlingarna ansvarar samtliga förskollärare för att alla barn får lika talutrymme.

Samtliga förskollärare ansvarar för att prata med barnen om allas lika värde.

Stegvis ansvarar Eva och Birgitta för.

Datum när det ska vara klart: 2018-06-30

Namn: Främja likabehandling oavsett könsidentitet eller könsuttryck

Områden som berörs av insatsen: Könsidentitet eller könsuttryck

Mål och uppföljning: Vi ska stärka barnens identitetsutveckling utan att följa traditionella könsmonster.

Följs upp enligt det systematiska kvalitetsarbetet, se årshjulet, samt vid utvecklingsdagar.

Insats: Vi leker lekar där man kan välja könsidentitet, ex "Gubben/Gumman i lådan"

Vi lånar böcker som beskriver alternativa familjebildningar

Utklädningskläder erbjuds utan könsbundna värderingar

Ansvarig: Samtliga förskollärare ansvarar för de insatser som ska genomföras.

Datum när det ska vara klart: 2018-06-30

Namn: Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, Etnisk tillhörighet och Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning: Inget barn ska utsättas för kränkande behandling på grund av etnisk tillhörighet.

Följs upp enligt det systematiska kvalitetsarbetet, se årshjulet, samt vid utvecklingsdagar.

Insats: Medvetenhet/lyhördhet hos oss förskollärare i hur vi bemöter barns attityder och funderingar kring likheter och olikheter.

Vi arbetar med en internationell vägg - utifrån barnens erfarenheter och upplevelser.

Mångkulturell barnlitteratur, sång, musik, lekar samt hälsningsfraser på olika språk.

Kompetensutveckling för personal.

Ansvarig: Samtliga förskollärare ansvarar för de insatser som ska genomföras. Enligt Björkparkens lokala arbetsplan är Anna, Camilla och Eva ansvariga för omvärldsperspektivet.

Datum när det ska vara klart: 2018-06-30

Namn: Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, Etnisk tillhörighet och Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning: Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra religiösa åskådningen.

Följs upp enligt det systematiska kvalitetsarbetet, se årshjulet, samt vid utvecklingsdagar.

Insats: Vi upplyser om på vilket sätt vi uppmärksammar högtider och traditioner.

Vi ska ta reda på vad som gäller för familjerna på vår förskola när det gäller deras behov och önskemål kring religiös uppfattning och traditioner.

Vi serverar alternativ kost vid behov eller önskemål.

Ansvarig: Samtliga förskollärare

Datum när det ska vara klart: 2018-06-30

Namn: Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, Funktionsnedsättning och Ålder

Mål och uppföljning: Vi ska utforma vår verksamhet så att alla barn kan delta i alla aktiviteter utifrån sina individuella förutsättningar och sin funktionsförmåga.

Följs upp enligt det systematiska kvalitetsarbetet, se årshjulet, samt vid utvecklingsdagar.

Insats: Vi ger stöd för kommunikation genom bilder och tecken samt anpassar lekmaterial och miljö inne/ute. Medvetenhet i vårt bemötande och i diskussioner med barnen när det gäller funktionshinder hos vissa barn.

Fortbildning för personal.

Litteratur och film i aktuellt ämne.

Ansvarig: Samtliga förskollärare

Datum när det ska vara klart: 2018-06-30

Namn: Främja likabehandling oavsett sexuell läggning

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck och Sexuell läggning

Mål och uppföljning: Vi ser över om förskolan präglas av heteronormen.

Följs upp enligt det systematiska kvalitetsarbetet, se årshjulet, samt vid utvecklingsdagar.

Insats: Diskussioner på arbetslagsträffar.

Litteratur.

Ansvarig: Samtliga förskollärare

Datum när det ska vara klart: 2018-06-30

Namn: Främja arbete som motverkar kränkande behandling.

Områden som berörs av insatsen: Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning: Ingen ska utsättas för kränkande behandling på Björkparkens förskola. Föräldrar ska känna förtroende för förskolans arbete mot kränkande behandling. Följs upp enligt det systematiska kvalitetsarbetet, se årshjulet, samt vid utvecklingsdagar.

Insats: Vi ska skapa en positiv atmosfär där allas lika värde betonas.

Vi ska arbeta med konflikthantering, iaktta och observera den fria leken.

Vi ingriper och agerar snabbt vid misstanke om kränkande behandling. Vi följer då våra rutiner för akuta insatser.

Vi använder intervjufrågor om trivsel och trygghet med barnen.

Vi arbetar med stegvis-materialet.

Ansvarig: Samtliga förskollärare och övrig personal på Björkparkens förskola.

Datum när det ska vara klart: 2018-06-30

Kartläggning

Kartläggningsmetoder: Vi använder oss av planerade samtal, muntlig och skriftlig dokumentation, observationer, brukarenkät för vårdnadshavare.

Områden som berörs i kartläggningen: Kränkande behandling, Kön, Etnisk tillhörighet, Funktionsnedsättning och Ålder

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen: Genom samtal med barn om bl a kamratskap och trivsel. Utvecklingssamtal med föräldrar. Föräldrarna får även svara i brukarenkäten på frågor om barnens trivsel och trygghet.

Hur personalen har involverats i kartläggningen: Diskussioner på arbetslagsmöten, inför barnkonferenser och utvecklingssamtal. Fortlöpande observationer och kartläggningar i vardagen.

Resultat och analys: Vi har sett att det finns tendenser bland barnen till uteslutning av barn i gruppen utifrån diskrimineringsgrunderna ovan.

Förebyggande åtgärder

Namn: Samspel och tillhörighet.

Områden som berörs av åtgärden: Kränkande behandling, Kön, Etnisk tillhörighet, Funktionsnedsättning och Ålder

Mål och uppföljning: Alla barn ska få uppleva sig som en tillgång i gruppen. Inget barn ska uteslutas ur lek, samspel och samvaro.

Förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.

Utvärderingen sker genom observationer av lek och samspel sker kontinuerligt, minst 2 ggr per termin.

Åtgärd

- Använda Litteratur ”Kompisböckerna” av Linda Palm och Lisa Sollenberg som stöd och inspiration i arbetet.
- Barnen ska vara delaktiga i arbetet med att skapa ”Barnens likabehandlingsplan” med utgångspunkt ifrån Kompis - böckernas innehåll. Planen ska vara klar under vt -18.
- Tillsammans med barnen tydliggöra ”Barnens likabehandlingsplan” som ska användas som ett verktyg i vardagen.
- Vi går aktivt in i situationer där vi ser tendenser till att barn försöker utesluta andra ur leken.
- Vi ger barn som bjuder in andra till leken en positiv bekräftelse.
- Vi använder material som utvecklar den empatiska förmågan, t.ex. Stegvis.

- Vi använder ritprat för att konkretisera händelser och situationer för barnen.
- Vi gör observationer av leken i olika miljöer, till exempel ute- inne, skogen.
- Vi är noga med sammansättningen av barn vid planerade lekar och aktiviteter för att ge barnen möjlighet att upptäcka nya kamrater.
- Vuxna startar lek/aktivitet tillsammans med barn som behöver lyftas i gruppen.
- Vi anordnar aktiviteter där hela förskolan deltar för att stärka känslan av samvaro, till exempel storsamling, Björkparksloppet.
- Vuxna är goda förebilder och visar det positiva med samvaro.

Motivera åtgärd: Vi har observerat att barn blir uteslutna ur lek, samt inte räknas som en tillgång i gruppen.

Vi har valt åtgärder som ska gagna samvaro och samspel i gruppen.

Ansvarig: Tre förskollärare på äldre barns avdelningen ansvarar för observationerna av lek och samspel. Alla förskollärare ansvarar för observationer av lek i olika miljöer.

Datum när det ska vara klart: 2018-06-30

Rutiner för akuta situationer

Policy:

På Björkparkens förskola accepteras inte trakasserier och kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling Personal finns i barnens närhet och håller god uppsikt över barnens lek.

Lyhördhet inför barnens berättelser och känslor när de upplevt något kränkande.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till:

Marie Bergquist, förskolechef. 026-242433.

Åsa Holmvall 026-241615

Charlotte Vallqvist-026 241615

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Om kränkning mellan barn sker agerar vi på följande sätt:

- Samla in information om händelsen och prata med de berörda barnen. Ansvarig är den förskollärare som bevittnat/hört om händelsen.(Dokumenteras enligt rutiner)
- Informera vårdnadshavare, till både det kränkta barnet och det kränkande barnet. Ansvarig är i första hand den förskollärare som bevittnat/hört om händelsen.
- Ansvarig förskollärare och vårdnadshavare träffas och beslutar om åtgärder och uppföljning. (Dokumenteras enligt rutiner)
- Informera förskolechef. Ansvarig är den förskollärare som informerat vårdnadshavare. Anmälan sker på blanketten: Anmälan om trakasserier och kränkande behandling. Blanketter finns att hämta från kommunens intranät.
- Förskolechef startar utredning som omfattar; inblandade, beskrivning av händelse, vidtagna åtgärder, planerade åtgärder och tidsplan på uppföljning eller/och om ärendet ska avslutas. Dokumenteras på blankett: Utredning trakasserier kränkande behandling.
- Förskolechef rapporterar till skolformschef.
- Skolformschef rapporterar till huvudman.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Om kränkning uppstår från personal eller annan vuxen agerar vi på följande sätt:

- Vi tar barnens parti genom att alltid hävda barnets okränkbarhet(Lpfö98,rev-16)
- När personal kränker ett barn ska den bevittnande personalen skyndsamt ta upp händelsen med den berörda personen.(Dokumenteras enligt rutiner)

- Den bevittnande personalen tar kontakt med förskolechef. Anmälan görs. Anmälan sker på blanketten: Anmälan om trakasserier och kränkande behandling. Blanketter finns att hämta från kommunens intranät.
- Förskolechef startar utredning.
- Förskolechef rapporterar till skolformschef.
Vid allvarliga fall av trakasserier eller kränkande behandling kan det bli aktuellt med disciplinära åtgärder gentemot den eller de som utfört trakasserierna.

Rutiner för uppföljning: Uppföljning görs av förskolechef i samverkan med ansvarig för likabehandlingsarbetet på avdelningen.

Rutiner för dokumentation:

- Alla samtal med berörda parter ska dokumenteras. Namn, datum och vilken händelsen är ska finnas med samt åtgärder för uppföljning och underskrifter.
- Anmälan och all dokumentation lämnas vidare till förskolechef som registrerar anmälan.
- Förskolechef rapporterar till skolformschef.
- Skolformschef rapporterar till huvudman.

Ansvarsförhållande: Ansvariga är förskollärare som hör, ser eller bevittnar händelsen, samt förskolechef som rapporterar till skolformschef, som rapporterar till huvudman.